Nederlands Centrum Mestverwaarding

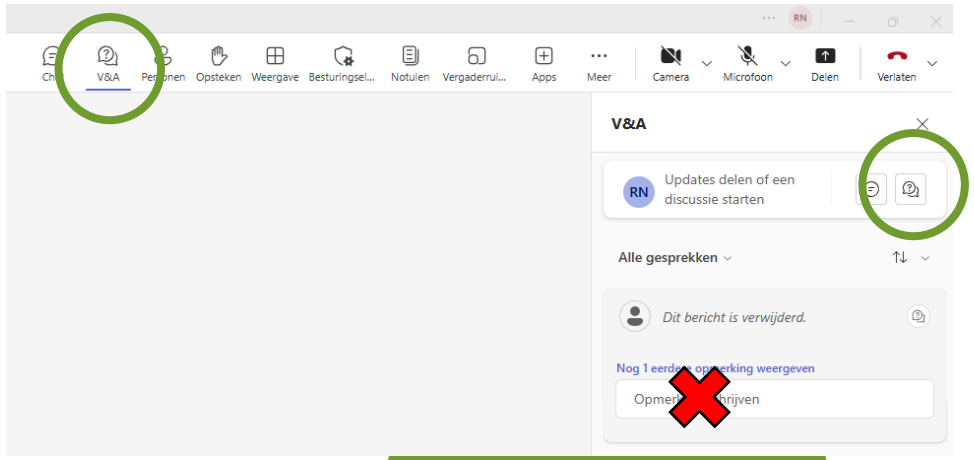

Inventarisatie export en verwerking dierlijke mest 2026

NCM-webinar, 5 november 2026

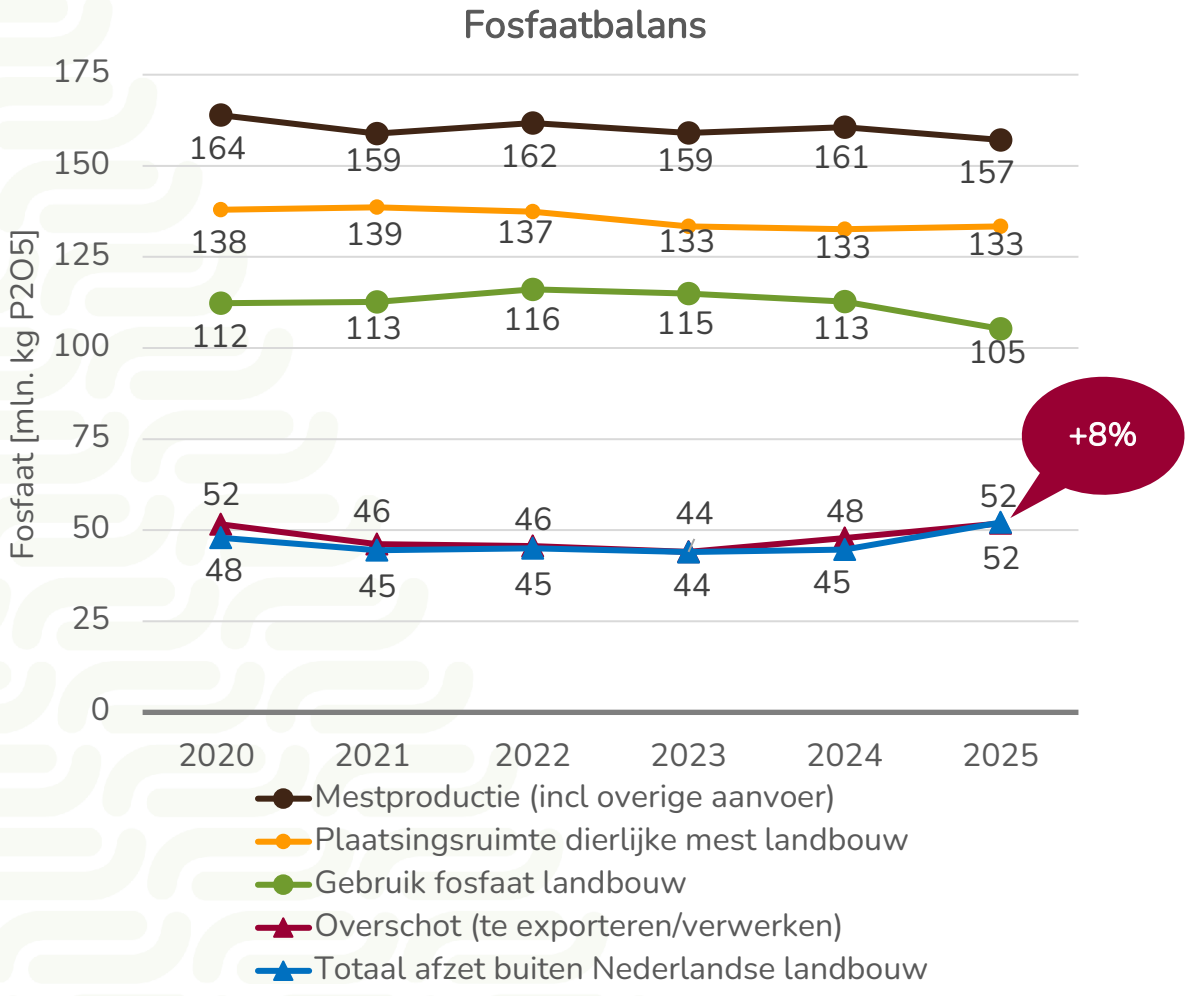
Inhoud

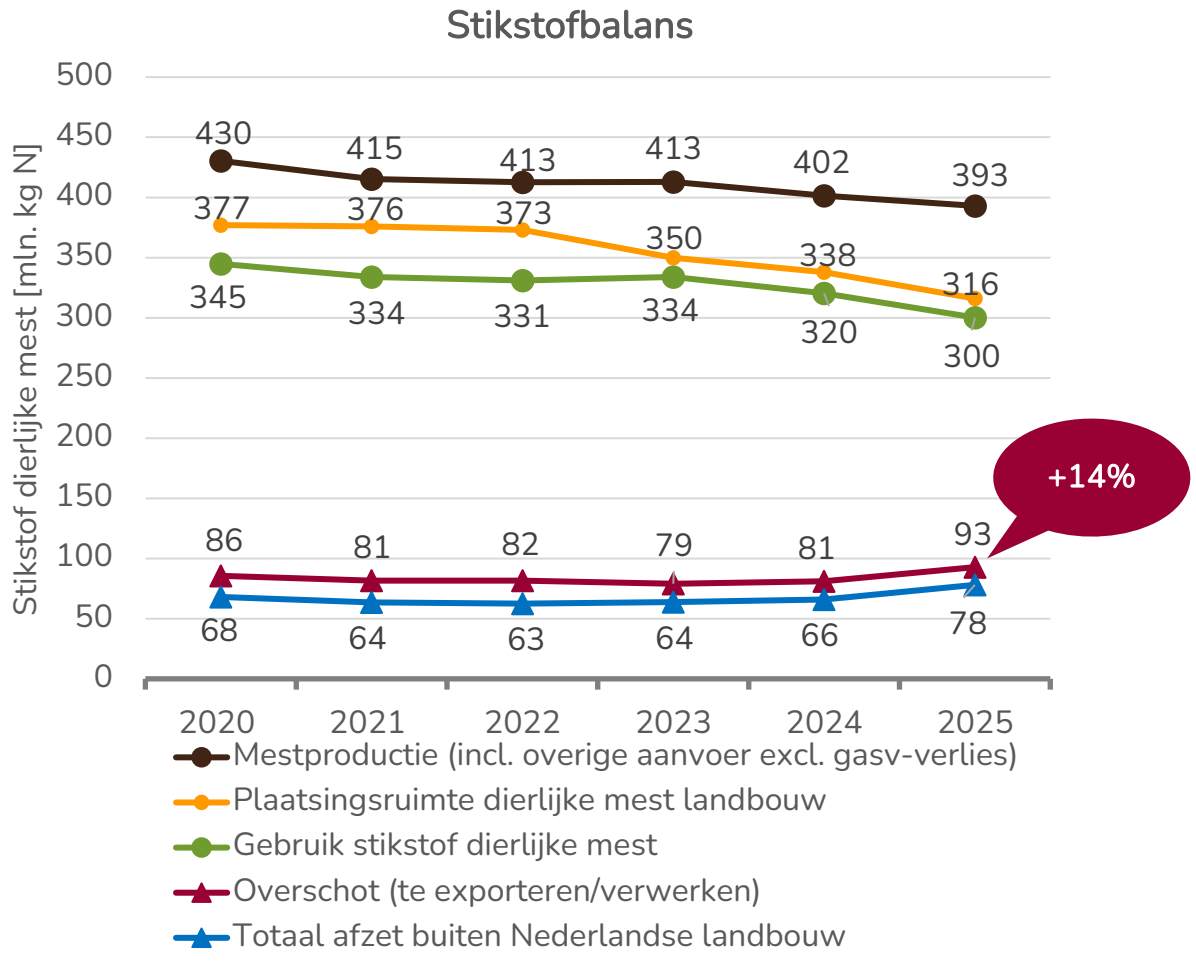
- Mestbalans
- Export en verwerking
- Mestbewerkingscapaciteit
- Productie RENURE
- Ontwikkelingen

Mestbalans 2025

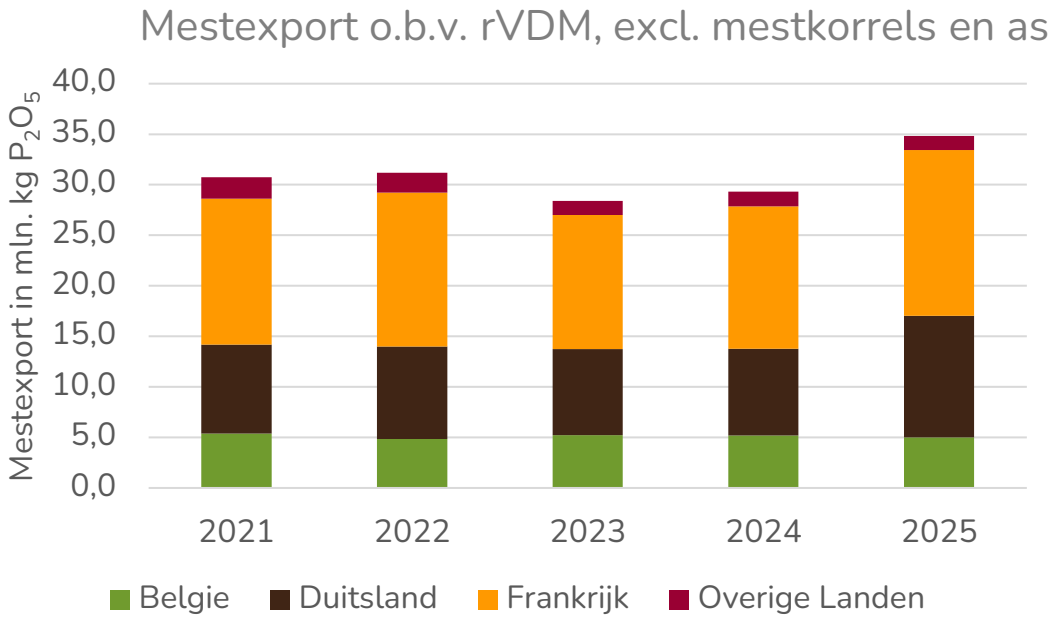
- Mestproductie ↓, maar ook gebruik fosfaat en stikstof ↓, mestoverschot ↑
- Benuttingsgraad plaatsingsruimte: fosfaat = lager (72%); stikstof = blijvend hoog (95%)

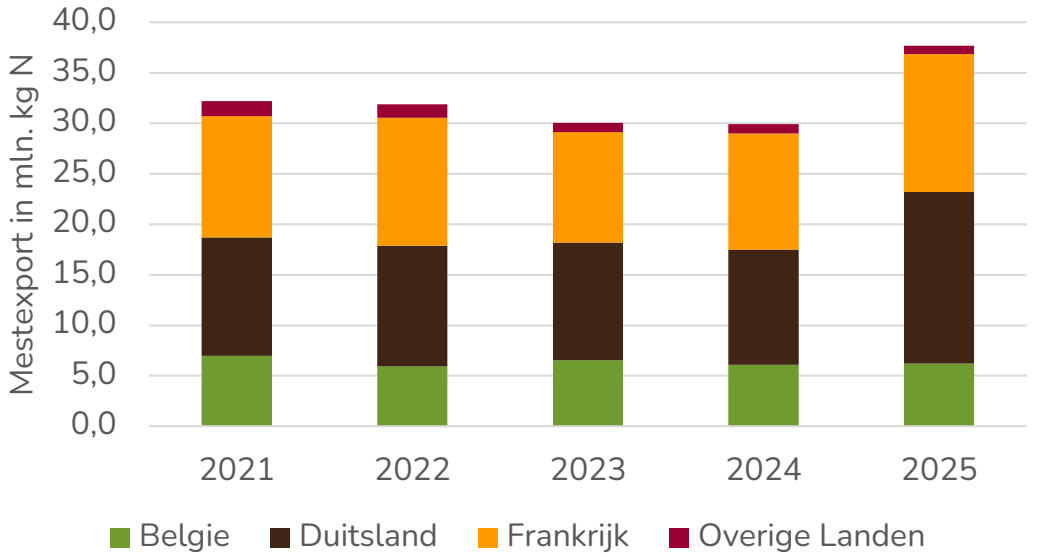

Mestexport per land

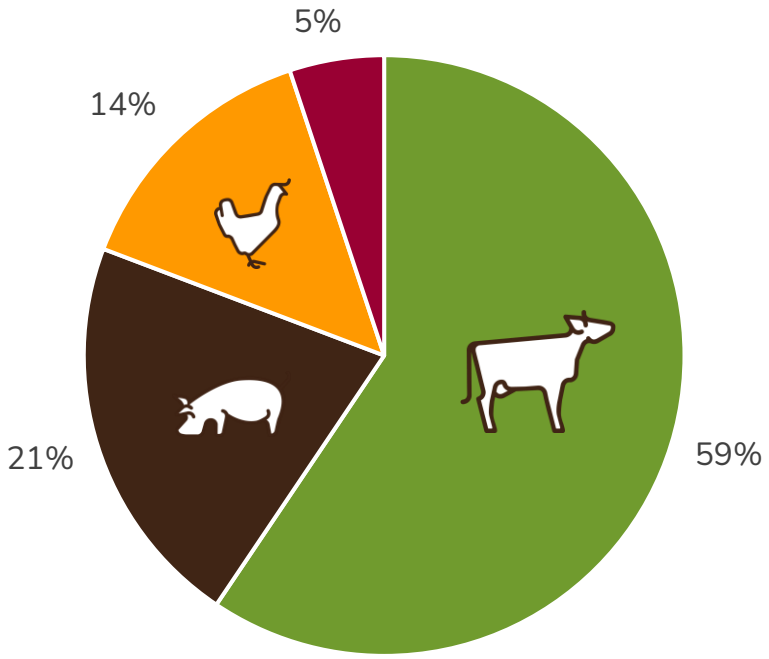
- Frankrijk belangrijkste afnemer fosfaat
- Duitsland belangrijkste afnemer stikstof

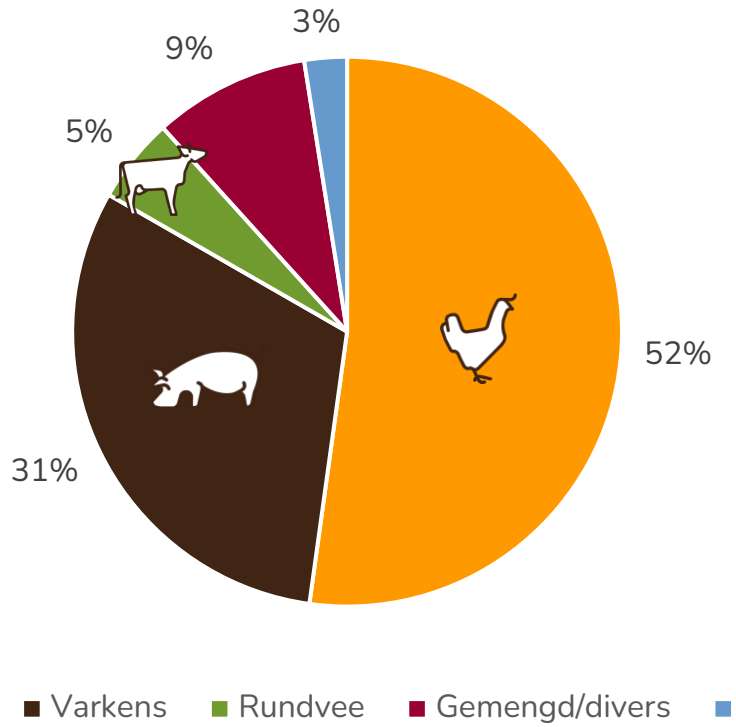

Verdeling veehouderij sectoren

Fosfaatexcretie 2025

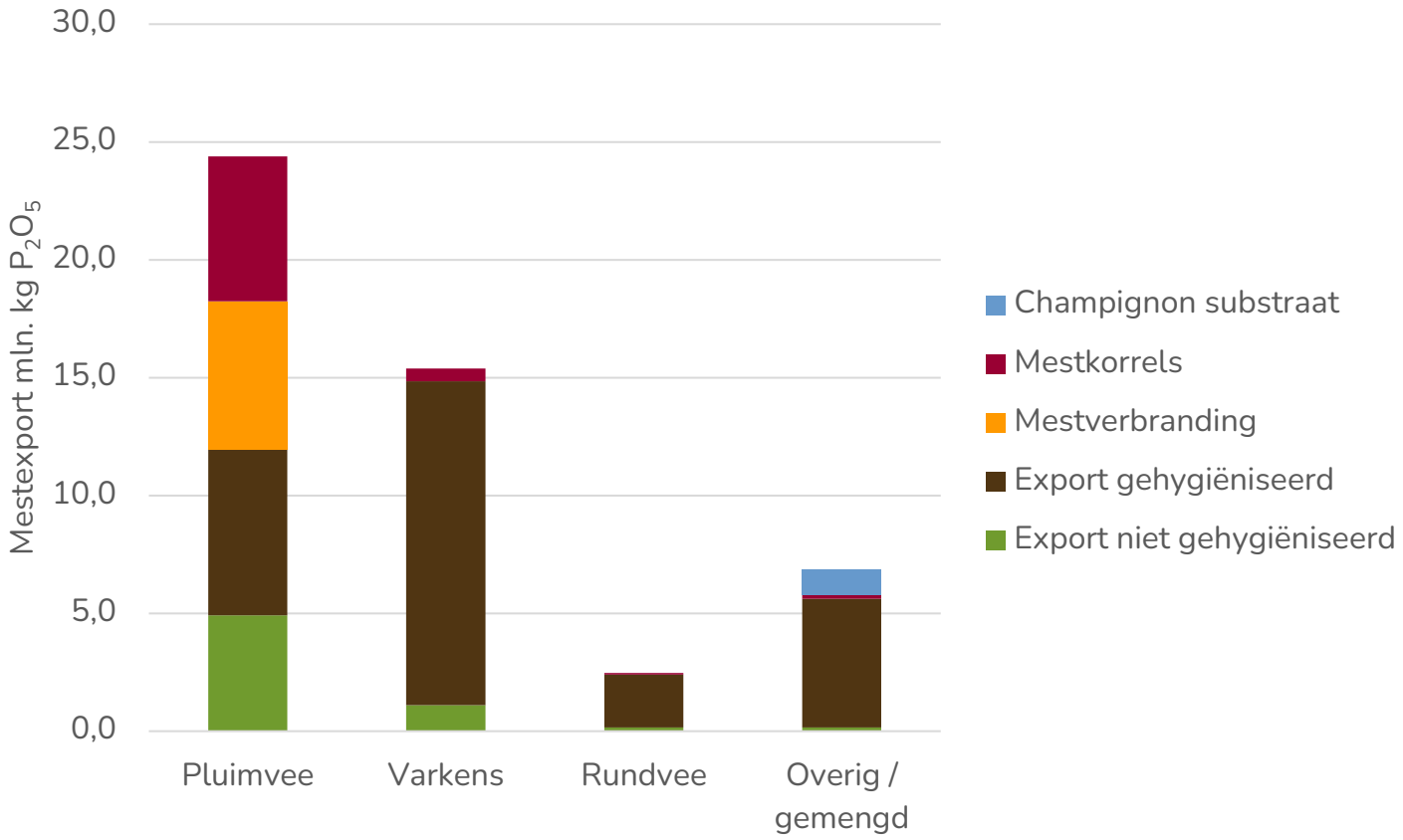
Mestexport/verwerking 2025
(obv fosfaat, incl. korrels en as)

Export en verwerking per diercategorie

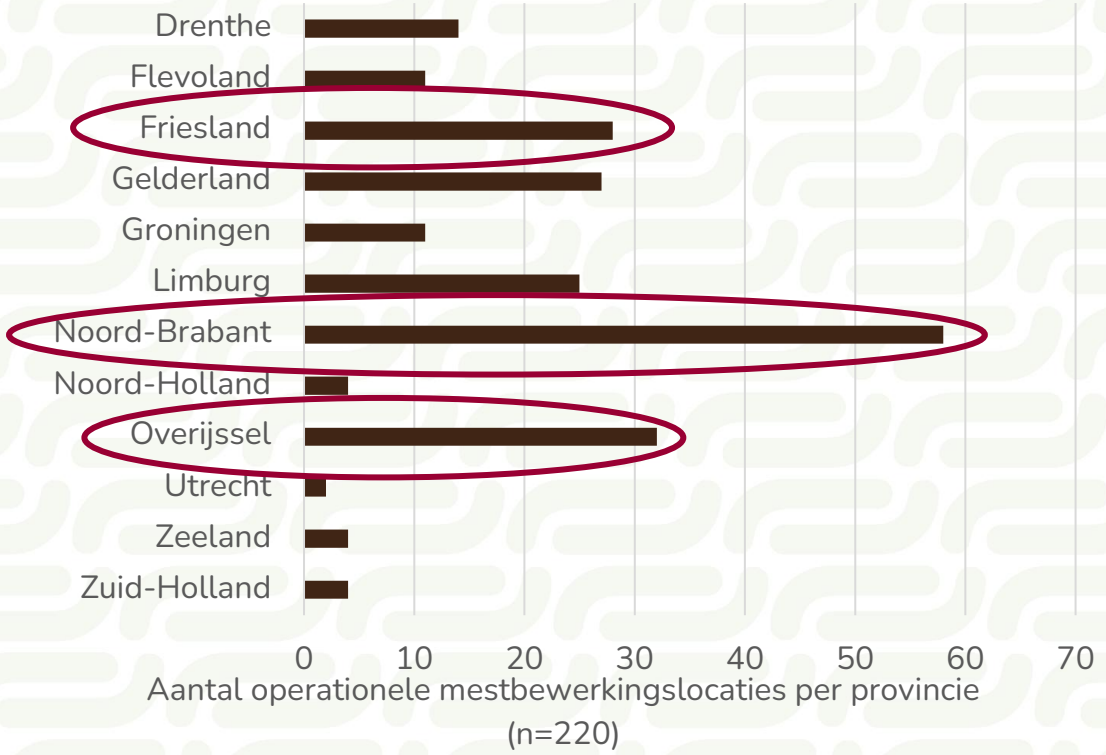
Van alle in NL geproduceerde mest werd in 2025 geëxporteerd/verwerkt (in mln. kg fosfaat):

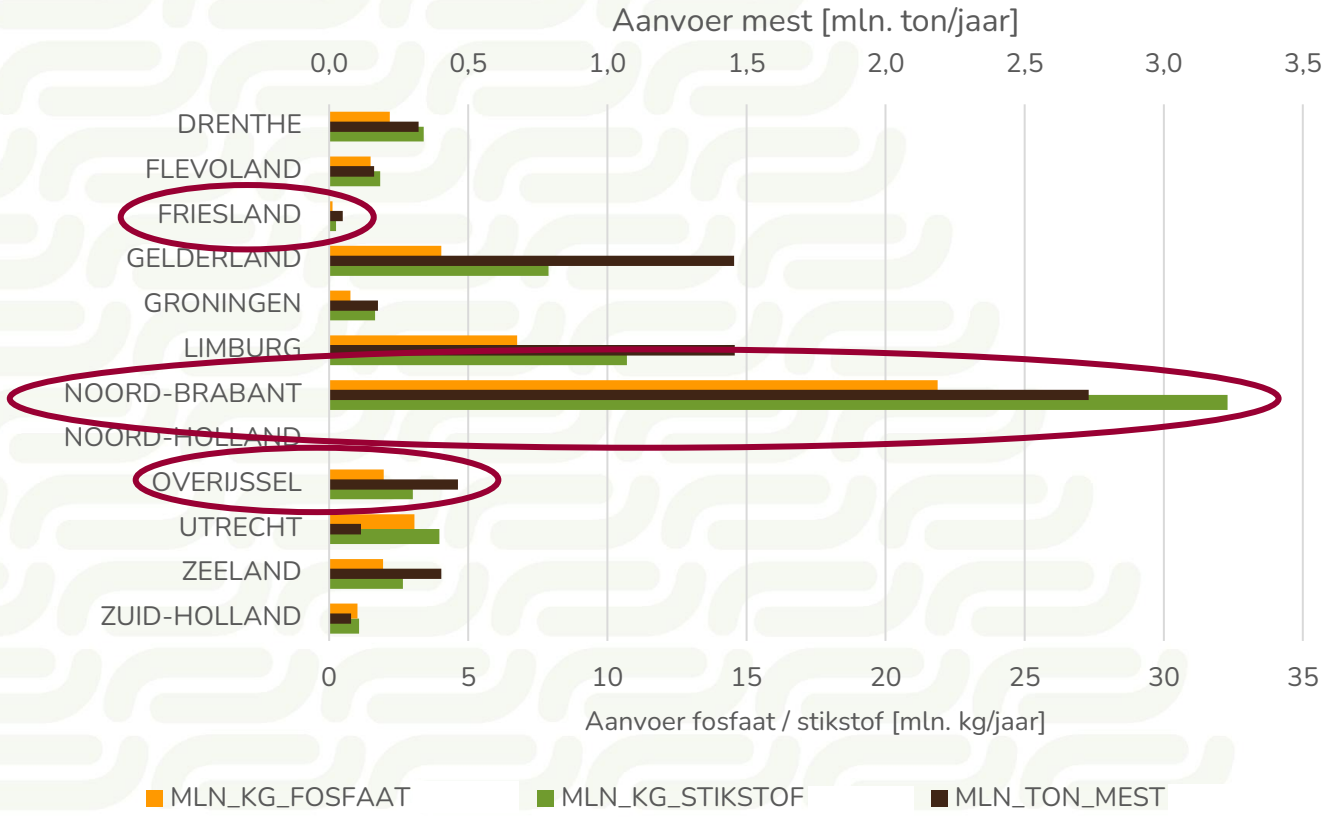
- 99% van alle pluimveemest
- 51% van alle varkensmest
- 5% van alle rundveemest

Mestbewerkingscapaciteit

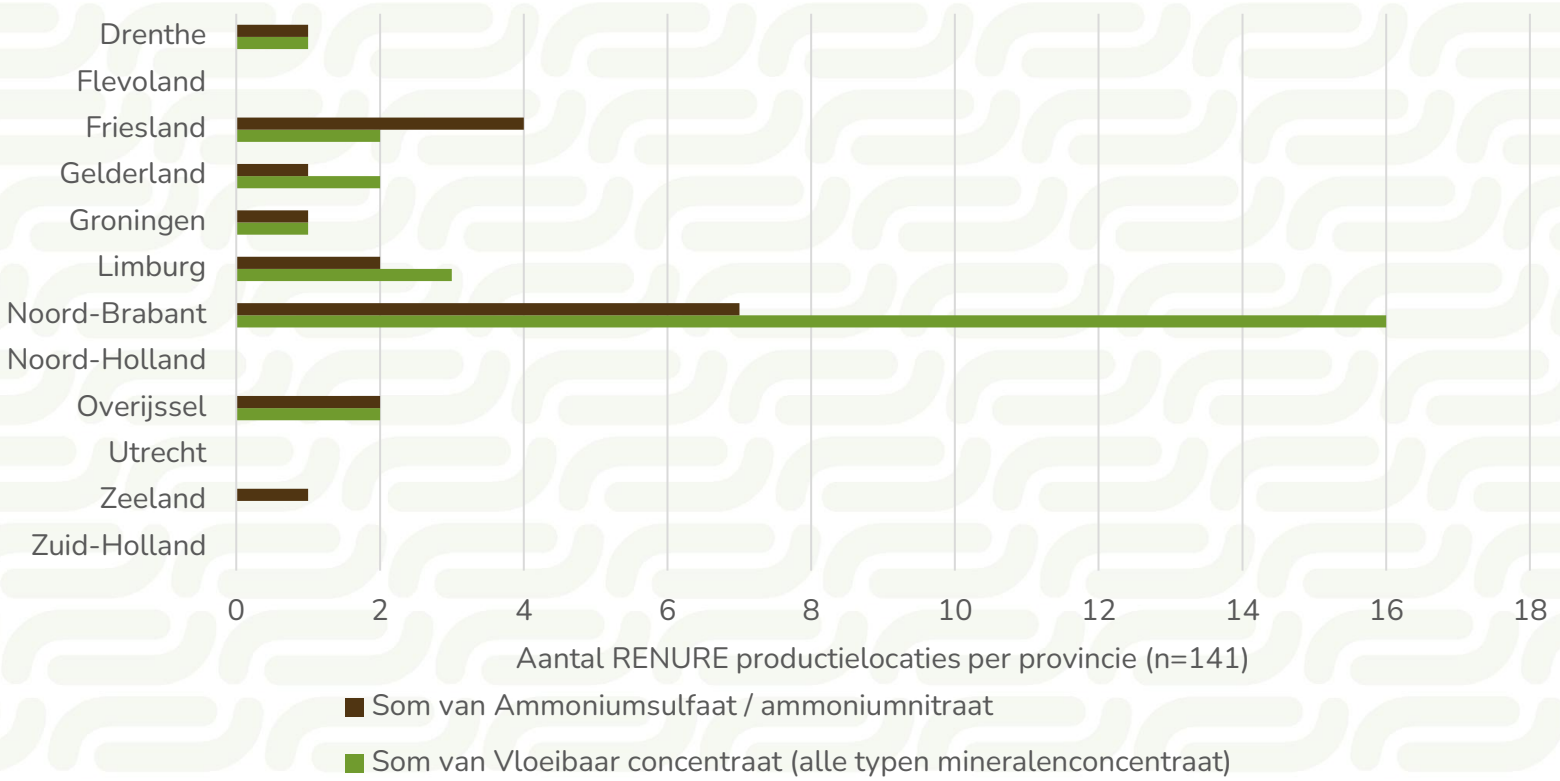
- 2025: 220 installaties; 7,4 mln. ton mestaanvoer, 97% naar intermediairs en 3% naar landbouwbedrijven met mestbewerking
- Totaal vergunde capaciteit: 10,0 mln. ton mest
- Noord-Nederland veel (boerderij)vergisters, met deels ongehygiëniseerd digestaat

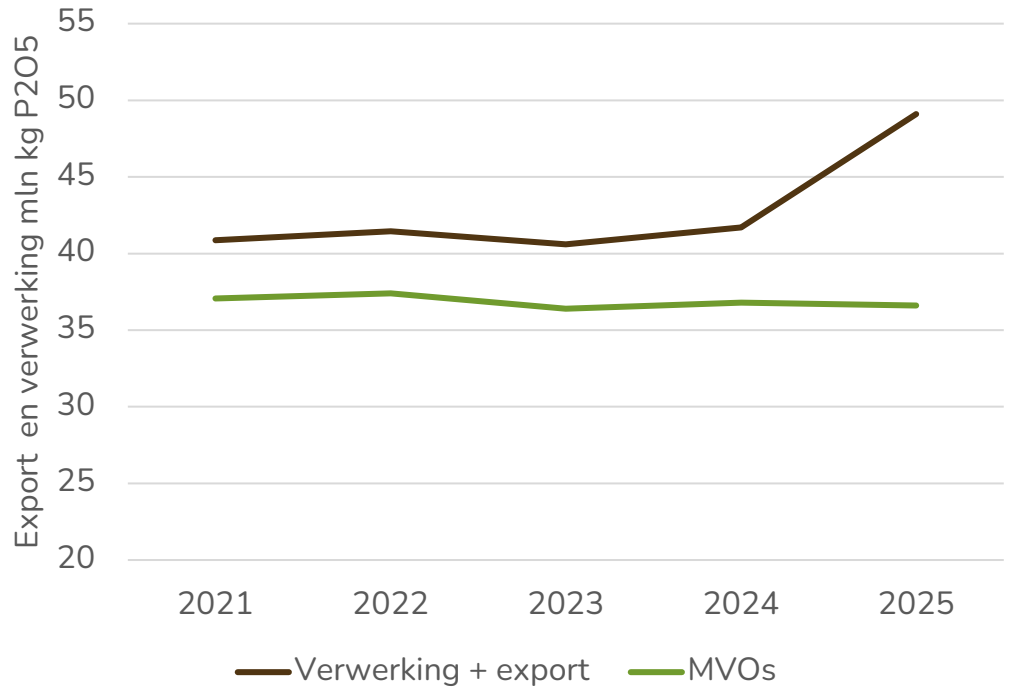
RENURE-productie

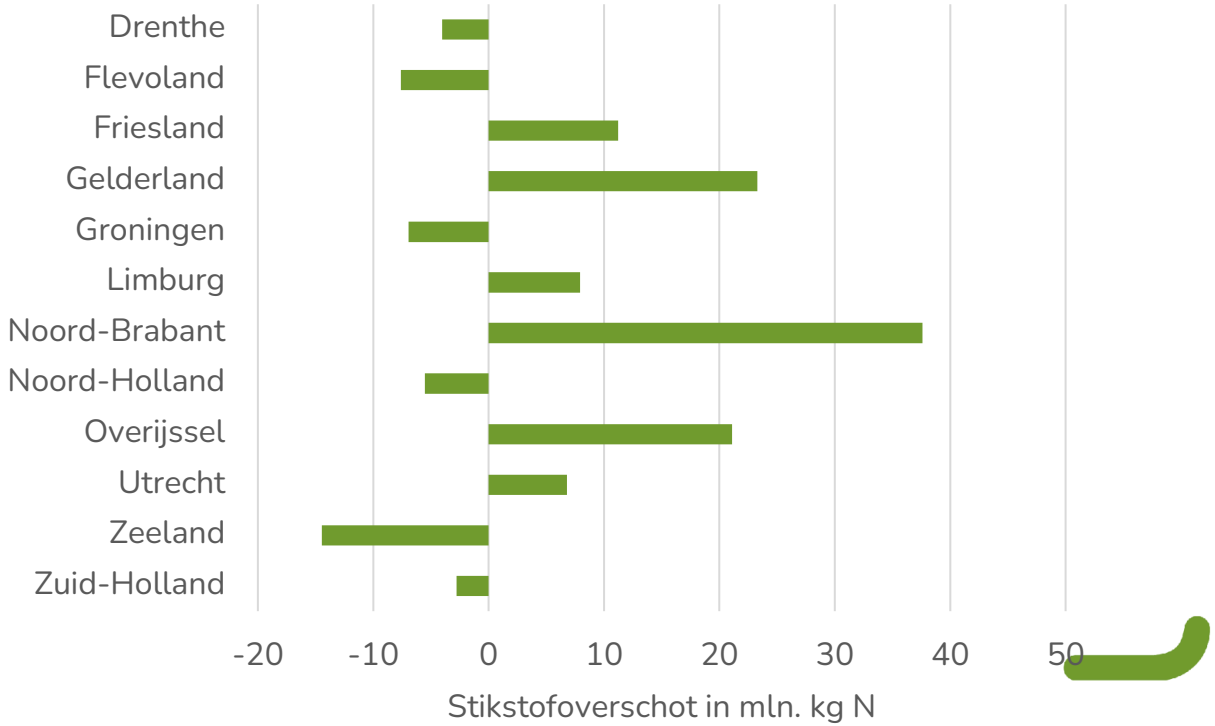
- Productie RENURE 2025: alleen pilot MC (vooral in Noord-Brabant & Limburg) en bij KVA
- Vanaf juni 2026 RENURE-productie buiten pilots mogelijk
- Stripping/scrubbing vaak i.c.m. vergisting
- 15 operationele bedrijven willen HMV-subsidie aanvragen voor 0,5-1,0 mln. ton mestinput en 1,2-2,5 mln. kg stikstof-RENURE-productie

Stikstof bepalend voor toename export

- Mestverwerkingsplicht o.b.v. fosfaat lijkt niet langer sturend voor mestexport
- Afbouw derogatie:
  - → Stikstof vaker limiterend in gebruik Nederlandse landbouw, vooral in melkveehouderij
  - → Hierdoor ook mestoverschot (stikstof) in Friesland
- Mestaanvoer van Noord-Nederland naar landbouw en verwerking in Zuid-Nederland

Ontwikkelingen mestverwerking

- Mestproductie daalt, toch behoefte aan extra mestverwerking:
  - Afname gebruiksruimte stikstof
  - Kansen RENURE
  - Groen Gas (bijmengverplichting)
  - Reducties stikstof en broeikasgassen

- Echter: daling enthousiasme huidige mestbewerkers
- Maar ook: animo bij nieuwe mestbewerkers

- Belangrijkste hobbels:
  - Onzekerheid toekomst landbouw(beleid)
  - Vergunningen en locaties

Jaar	% mestbewerkers met uitbreidingsplannen (o.b.v. NCM-enquête)
2024	43%
2025	32%
2026	22%

Ontwikkeling Renugarant

- Eind oktober 51 geregistreerde producenten bij RVO.
- Notificatie Renugarant eind oktober geaccepteerd in Brussel.
- Implementatie Renugarant vanaf eind 2026/begin 2027.
- Verplichte Renugarant certificering vanaf medio 2027.
- In de periode 12 juni t/m eind oktober bijna 1 mln. kg stikstof als RENURE vervoerd met rVDM.

Mestcode	Omschrijving	Aantal producenten	Ton RENURE	Kg stikstof
130	Ammoniumsulfaat (Renure)	27	49	3.432
131	Ammoniumnitraat (Renure)	2	-	-
132	Mineralenconcentraat (Renure)	22	125.383	943.336
133	Struviet	-	-	-
134	Ander ammoniumzout	-	-	-
Totaal		**51**	**125.432**	**946.768**

Bron: RVO, 2026

Ontwikkeling RENURE uit digestaat

- Voorstel Europese Commissie voor toestaan digestaat als vierde techniek/product:
  - Vloeibaar digestaat van anaerobe vergisting.
  - Gevolgd door scheiding met decanter/centrifuge.
  - Gebaseerd op agrarisch of agro-food industrie grondstoffen of bio-afval (EU 2008/98).
  - De huidige RENURE-criteria: $N_{mineraal}/N_{totaal} \geq 90\%$, òf $C_{organisch}/N_{totaal} \leq 3$.

Afvoer vergisters 2025	Percentage geschikt	Digestaat mln. ton	Stikstof mln. kg	Fosfaat mln. kg
Totaal digestaat 1)		2,8	20,4	14,9
Dunne fractie 1)		1,5	10,2	5,5
Digestaat door decanter	72% 2)	1,1	7,3	4,0
Potentieel dunne fractie digestaat als Renure	**80% 3)**	**0,9**	**5,9**	**3,2**

1) RVO, rVDM afvoer vergisters, 2025
2) NCM-enquête, 2026
3) Huygens et al, 2020

- **Moet nog definitief goedgekeurd worden in EU en in Nederland.**

Bedankt voor uw aandacht!

Vragen?

Rembert van Noort
rembert.van.noort@mestverwaarding.nl